

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V і XV Нацыянальных конкурсаў друкаваных СМІ «Залатая літара» ў намінацыях «Найлепшая шматтыражная газета», «Найлепшыя матэрыялы навуковай, навукова-папулярнай тэматыкі»

6 чэрвеня 2022 года, № 8 (2259)

Прыёмная кампанія – 2022

На будучы навучальны год Беларускае дзяржаўнае ўніверсітэта плануе прыняць каля 5 тысяч студэнтаў і 450 магістрантаў. Прыём дакументаў пачнецца з 18 ліпеня.

Прыёмную камісію ўзначаліць рэктар універсітэта Андрэй Дзімтравіч Кароль, першы намеснік старшыні – першы прарэктар Дзмітрый Георгіевіч Мядзведзеў, намеснік старшыні – прарэктар па вучэбнай рабоце і інтэрнацыяналізацыі адукацыі Канстанцін Уладзіміравіч Казадаеў, адказны сакратар – дырэктар юрыдычнага каледжа БДУ Алег Міхайлавіч Старавойтаў.

Прыём абітурыентаў будзе ажыццяўляцца па спецыяльнасцях (напрамках спецыяльнасцяў) у адпаведнасці з планам прыёму ў БДУ, зацверджаным Міністэрствам адукацыі. Сёлета ёсць шэраг новаўвядзенняў. Напрыклад, на падставе Загада Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 15.03.2022 № 157 пералік спецыяльнасцяў факультэта сацыякультурных камунікацый дапоўнены новым на-

прамкам – «дызайн (касцюма і тканін)», тэрмін атрымання адукацыі – 5 гадоў. На гістарычным факультэце сярод напрамкаў спецыяльнасці «музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны» дададзена «мастацтвазнаўства і музеалогія».

На біялагічным факультэце ўпершыню будуць набіраць студэнтаў на спецыяльнасць «біяінжынерыя і біяінфарматыка» (тэрмін атрымання адукацыі – 4 гады), а на факультэце географіі і геаінфарматыкі – на «геатэхналогіі турызму і экскурсійную дзейнасць» (тэрмін атрымання адукацыі – 4 гады).

У параўнанні з мінулым годам у 2022 годзе на вочнай форме атрымання адукацыі скасаваны наступныя спецыяльнасці і напрамкі па іх: «матэматыка (эканамічная дзейнасць)» і «матэматыка (навукова-канструктарская дзейнасць)» на механіка-матэматычным факультэце; «актуарная матэматыка» на ФПМІ; «фізічная электроніка» на ФРКТ; «фізіка (вытворчая дзейнасць)» на фізічным факультэце; «геаграфія (геадэмаграфія)» на факультэце географіі і геаінфарматыкі; «эканамічная тэорыя» на эканамічным факультэце; «класічная філалогія» на філалагічным факультэце; «менедж-

мент (па напрамках)» у Інстытуце бізнесу БДУ.

На завочнай форме атрымання адукацыі ў 2022 годзе скасаваны набор на наступныя спецыяльнасці і напрамкі па іх: «матэматыка (навукова-педагагічная дзейнасць)» на механіка-матэматычным факультэце, «менеджмент (па напрамках)» у Інстытуце бізнесу БДУ; «медыцынская экалогія» ў Міжнародным дзяржаўным экалагічным інстытуце імя А. Д. Сахарова.

Размеркаванне студэнтаў на напрамках спецыяльнасцяў «геаграфія (па напрамках)», «гісторыя (па напрамках)», «музейная справа і ахова гісторыка-культурнай спадчыны (па напрамках)», «беларуская філалогія (па напрамках)», «руская філалогія (па напрамках)», «дакументазнаўства (па напрамках)», «менеджмент (па напрамках)», «сацыяльная работа (па напрамках)», «журналістыка (па напрамках)», «матэматыка і інфармацыйныя тэхналогіі (па напрамках)», «прыродаахоўная дзейнасць (па напрамках)» ажыццяўляецца па выніках навучання на 1-2 курсах. Парадак размеркавання ўсталяваецца адпаведным факультэтам (інстытутам). Са студэнтамі заключаюцца дадатковыя пагадненні да дамовы на навучанне ў

частцы, якая тычыцца напрамку спецыяльнасці.

– Факультэт географіі і геаінфарматыкі з новага навучальнага года будзе рыхтаваць спецыялістаў па «геатэхналогіі турызму і экскурсійнай дзейнасці». Дадзеная спецыяльнасць адлюстроўвае кангламерат агульных глабалізацыйных тэндэнцый, арыентавана на міждyscyплінарнасць і інавацыйныя дысцыпліны: «Лічбавыя тэхналогіі ў турызме», «ГІС-аналіз і мадэляванне ў турызме», «Маркетынг у турызме», «Тураперейтынг», «Анлайн-рэсурсы ў турызме» і інш. Яе адкрыццё абумоўлена запатрабаванасцю айчынных арганізацый у супрацоўніках, здольных працаваць ва ўмовах інфарматызацыі і лічбавізацыі, – падкрэслівае рэ-

ктар Андрэй **КАРОЛЬ**. – На наступны навучальны год уводзіцца новы напрамак спецыяльнасці «дызайн» на факультэце сацыякультурных камунікацый – «дызайн (касцюма і тканін)».

Па словах рэктара, спецыяльнасць «біяінжынерыя і біяінфарматыка» з'яўляецца запатрабаванай, канкурэнтнай і інтэграцыйнай у адносінах да біялагічных спецыяльнасцяў. Яна цалкам адлюстроўвае канцэпцыю міждyscyплінарнасці, прынятую ва ўніверсітэце ў якасці стратэгіі развіцця. Студэнты будуць вывучаць клетачную інжынерыю, выкарыстанне ІТ у біялагічных, гісталагічных і іншых даследаваннях.

– Адкрыццю кожнай новай спецыяльнасці папярэднічае штогадовы аналіз вынікаў прыёмнай кампаніі, размеркавання і працаўладкавання выпускнікоў, аналітыка сусветнай практыкі і запатрабаванасці на ўнутраным рынку. Важна разумець, на якія выклікі мы павінны зрэагаваць, якія мэты і заданні трэба вырашыць пры падрыхтоўцы спецыялістаў па дадзеных напрамках і наколькі будуць запатрабаванымі і паспяховымі нашы выпускнікі, – рэзюміраваў рэктар.

Парадак прыёму ў магістратуру

ОЧНАЯ (ДНЕВНАЯ) ФОРМА ПОЛУЧЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ

Код специальности	Наименование специальности (профилизация)	Дисциплины вступительного испытания по специальности и форма его проведения
Факультет социокультурных коммуникаций		
1-21 80 13	Культурология (Культурные индустрии) Срок обучения – 1 год	Культурология (УЭ)
1-21 80 14	Искусствоведение (История искусств и современные арт-практики) Срок обучения – 1 год	Теория и история искусства (УЭ)
Филологический факультет		
1-21 80 10	Литературоведение Срок обучения – 1 год	История литературы страны изучаемого языка (УЭ)
1-21 80 11	Языкознание (Русское языкознание) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Общее языкознание (УЭ)
Факультет философии и социальных наук		
1-21 80 12	Философия Срок обучения – 1 год	Философия (УЭ)
1-23 80 03	Психология (Социальная психология; Психологическое консультирование и психокоррекция) Срок обучения – 1 год	Психология (УЭ)
1-23 80 04	Социология Срок обучения – 1 год	Социология (УЭ)
1-23 80 11	Коммуникации (Медиаисследования и социальная аналитика) Срок обучения – 1 год	История и теория социальных коммуникаций (УЭ)
Исторический факультет		
1-21 80 15	История (Отечественная история; Всеобщая история) Срок обучения – 1 год (История белорусской диаспоры) Срок обучения – 2 года	История Беларуси (УЭ)
1-21 80 17	Археология (Археология Центральной и Восточной Европы) Срок обучения – 1 год	Археология (УЭ)
1-21 80 25	Регионоведение (Страны и регионы Нового Шелкового пути) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	История Беларуси (УЭ)
1-23 80 02	Музейное дело и охрана историко-культурного наследия (Культурное наследие и туризм) Срок обучения – 1 год	Охрана историко-культурного наследия (УЭ)
1-26 80 02	Документоведение и архивоведение (Управление архивами) Срок обучения – 1 год	Архивоведение и документоведение (УЭ)
Факультет международных отношений		
1-23 80 06	Международные отношения (Глобальные тренды современного Китая) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	История международных отношений (УЭ)
1-23 80 10	Востоковедение (Деловая коммуникация со странами Азии) Срок обучения – 1 год	История страны изучаемого восточного языка (УЭ)
1-24 80 01	Юриспруденция (Международное право) Срок обучения – 1 год	Международное право (ПЭ)
1-25 80 02	Мировая экономика Срок обучения – 1 год	Мировая экономика и международные экономические отношения (УЭ)
1-26 80 01	Управление в социальных и экономических системах (Таможенное регулирование в международных экономических отношениях) Срок обучения – 1 год	Таможенно-тарифное и нетарифное регулирование внешнеэкономической деятельности (УЭ)
1-26 80 04	Менеджмент (Менеджмент массовых событийных мероприятий) Срок обучения – 1 год	Менеджмент (УЭ)
Экономический факультет		
1-25 80 01	Экономика (Аналитическая экономика и бизнес-аналитика; Интеллектуальный анализ данных в цифровой экономике; Международная политическая экономика) Срок обучения – 1 год	Экономика (УЭ)
1-25 80 03	Финансы, налогообложение и кредит (Финансовые технологии и банковское дело) Срок обучения – 1 год	Финансы и кредит (УЭ)
1-26 80 04	Менеджмент (Инновационный менеджмент – срок обучения – 1 год; Управление в реальном секторе экономики – срок обучения – 2 года, на английском языке)	Менеджмент (УЭ)
Юридический факультет		
1-23 80 07	Политология (Публичная политика) Срок обучения – 1 год	Политология (УЭ)

– У приёмную кампанию 2022 года университет уваходзіць з абноўленымі лічбамі набору, прычым змены закранулі як цэлыя блокі спецыяльнасцяў, так і ў разрэзе формаў навучання, – каментуе намеснік старшыні прыёмнай камісіі БДУ, прарэктар па вучэбнай рабоце і інтэрнацыяналізацыі адукацыі Канстанцін КАЗАДАЕЎ. – Самыя значныя карэктывы ўнесены ў набор на завочную форму навучання ў цэлым, дзе ўніверсітэт скараціў прыём на 20% (больш за 200 месцаў на бюджэтай і платнай формах навучання), тым самым працягваючы тэндэнцыю апошніх гадоў па паступовай адмове ад гэтага віду навучання на большасці факультэтаў. Істотная карэкціроўка закранула набор на платную

дзённую форму навучання, дзе скарачаныя лічбы прыёму на 11% (206 месцаў). Дадзены крок прадрытаваны імкненнем знізіць эканамічныя рызыкі, паколькі рэнтабельнасць падрыхтоўкі на большасці спецыяльнасцяў недастаткова высокая, а сітуацыя, якая складваецца на рынку адукацыйных паслуг у апошнія 2-3 гады, характарызуецца высокай канкурэнцыяй як на ўнутраным, так і на знешнім контурах.

Лічбы прыёму на бюджэтную дзённую форму навучання засталіся практычна на ўзроўні мінулага года (скарачэнне каля 1%), праўда, адбылося змяненне структуры набору на асобныя факультэты. Адкрыўся шэраг новых спецыяльнасцяў, што запатрабавала фарміравання паўнаватасных груп на іх. Акрамя гэтага адбылося некаторае перапамеркаванне месцаў спецыяльнасцяў фізіка-матэматычнага блока, дзе прыёмная кампанія мінулых гадоў выявіла спад цікавасці абітурыентаў, пры гэтым павялічыўся набор на шэраг спецыяльнасцяў, якія стабільна карыстаюцца павышаным попытам абітурыентаў. Усяго скарачэнне набору склала 9%, што адпавядае 436 месцам на ўсіх формах навучання.

Парадак прыёму для атрымання вышэйшай адукацыі I ступені і план прыёму на I курс у 2022 г., а таксама праходныя балы ў 2021 г. апублікаваны ў спецвыпуску № 7 (2258) ад 20 мая 2022 г.

1-24 80 01	Юриспруденция (Правовое регулирование цифровой экономики. Авторское право и смежные права. Право промышленной собственности. Право региональной интеграции, международной торговли и финансов. Прокурорско-следственная деятельность. Разрешение споров в экономической сфере. Государственное управление информационным пространством. Правовое регулирование отношений в сети Интернет и защиты персональных данных) Срок обучения – 1 год (Гражданское, семейное, международное частное право) Срок обучения – 2 года	Общая теория права, конституционное право, гражданское право, уголовное право (ПТ)
Факультет журналистики		
1-23 80 05	Журналистика (Медиаменеджмент) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Журналистика (УЭ)
Биологический факультет		
1-31 80 01	Биология (Функциональная биология) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Биология (УЭ)
1-31 80 11	Биохимия (Фундаментальная и прикладная биохимия) Срок обучения – 1 год	Биохимия (УЭ)
1-31 80 12	Микробиология (Фундаментальная и прикладная микробиология) Срок обучения – 1 год	Микробиология (УЭ)
1-31 80 23	Биоинформатика (Фундаментальная и прикладная биоинформатика) Срок обучения – 1 год	Биоинформатика (УЭ)
Факультет географии и геоинформатики		
1-31 80 02	География (Инновационные геотехнологии) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	География (УЭ)
1-31 80 21	Гидрометеорология (Синоптическая метеорология) Срок обучения – 1 год	Гидрометеорология (УЭ)
1-51 80 04	Геология (Общая и региональная геология) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Общая и региональная геология (УЭ)
1-56 80 01	Землеустройство, кадастры, геодезия и геоматика (Геоматика) Срок обучения – 1 год	Картография, Топография, Дистанционные методы, Аппаратно-программные средства ГИС (УЭ)
Механико-математический факультет		
1-31 80 03	Математика и компьютерные науки (Веб-программирование и интернет-технологии; Математика; Компьютерная математика и системный анализ) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Математика и информационные технологии (УЭ)
1-31 80 04	Механика и математическое моделирование (Теоретическая и прикладная механика) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Механика и математика (УЭ)

Физический факультет		
1-31 80 05	Физика Срок обучения – 1 год	Физика (механика, теоретическая механика, молекулярная физика, термодинамика и статистическая физика, электричество и магнетизм, электродинамика, оптика, физика атома и атомных явлений, физика ядра и элементарных частиц) (УЭ)
1-31 80 20	Прикладная физика (Функциональные наноматериалы) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Общая физика (механика, молекулярная физика, электричество и магнетизм, оптика, физика атома и атомных явлений) (УЭ)
Химический факультет		
1-31 80 06	Химия (Фундаментальная и прикладная химия веществ и материалов) Срок обучения – 1 год	Химия (УЭ)
1-100 80 01	Ядерная и радиационная безопасность (Радиационная защита и культура ядерной безопасности) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Физико-химические основы экологии (УЭ)
Факультет радиопизики и компьютерных технологий		
1-31 80 07	Радиофизика (Радиофизика и электроника; Компьютерная безопасность) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Радиофизика (УЭ)
1-98 80 01	Информационная безопасность (Аппаратно-программные средства защиты информации) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Радиофизика (УЭ)
Факультет прикладной математики и информатики		
1-31 80 09	Прикладная математика и информатика (Алгоритмы и системы обработки больших данных; Аналитическая логистика; Интеллектуальные системы; Компьютерный анализ данных; Математическая кибернетика) Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Прикладная математика и информатика (УЭ)
Кафедра педагогики и проблем развития образования		
1-08 80 08	Научно-педагогическая деятельность (Педагогика высшего образования; Образовательные технологии в физической культуре и спорте; Кросс-культурное образование) Срок обучения – 1 год	Педагогика (УЭ)
Институт теологии имени святых Мефодия и Кирилла БГУ		
1-21 80 01	Теология Срок обучения – 1 год 8 месяцев	Священное Писание, богословие и история Русской православной церкви, религиозное образование (УЭ)
Международный государственный экологический институт имени А.Д. Сахарова БГУ		
1-31 80 23	Биоинформатика (Общая биоинформатика) Срок обучения – 1 год	Биология (УЭ)

БДУ на 2022 год

Код спецыяльнасці	Наіменаванне спецыяльнасці (профілізацыя)	Дысцыпліны вступітельнага іспытання па спецыяльнасці і форма яго правядзення
1-33 80 01	Экалогія (Зелёная эканоміка; Урбозэкалогія; Экалагічная біятэхналогія) Срок навучэння – 1 год	Экалогія (УЭ)
1-33 80 05	Медыка-біялагічнае дело (Медыцынская біяхімія; Прыкладная імуналогія; Цытагенетыка) Срок навучэння – 1 год	Біялогія (УЭ)
Рэспубліканскі інстытут кітаеведення імяні Конфуцыя		
1-08 80 02	Тэорыя і метадыка навучэння і выхавання (па абласцям і узроўням бразавання) (Метадыка прэподавання кітайскага мовы ў ўстаноўках бразавання) Срок навучэння – 1 год	Метадыка прэподавання філалагічных дысцыплін (УЭ)
Інстытут бізнеса БГУ		
1-25 80 03	Фінансы, налагабложэнне і крэдыт (Фінансы і крэдыт) Срок навучэння – 1 год	Фінансы і крэдыт (УЭ)
1-26 80 03	Бізнес-адміністраванне (Управленне чалавечымі рэсурсамі) Срок навучэння – 1 год 8 месяцаў	Эканоміка і менеджмент (УЭ)
1-26 80 04	Менеджмент (Інавацыйны менеджмент; Тэхналогіі управлення персаналам) Срок навучэння – 1 год	Менеджмент (УЭ)
1-26 80 05	Маркетинг (Маркетингавыя камунікацыі і рэклама ў бізнесе; Маркетингавыя камунікацыі ў цыфравой эканоміцы; Фінансавы маркетинг) Срок навучэння – 1 год	Маркетинг (УЭ)
1-26 80 06	Логістыка (Цыфравая логістыка) Срок навучэння – 1 год	Логістыка (УЭ)

ОЧНАЯ (ВЕЧЕРНЯЯ) ФОРМА ПОЛУЧЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ

Код спецыяльнасці	Наіменаванне спецыяльнасці	Дысцыпліны вступітельнага іспытання па спецыяльнасці і форма яго правядзення
Інстытут бізнеса БГУ		
1-26 80 03	Бізнес-адміністраванне (Бізнес-адміністраванне ў арганізацыі) Срок навучэння – 2 года	Эканоміка і менеджмент (УЭ)
1-26 80 04	Менеджмент (Інавацыйны менеджмент; Фінансавы менеджмент; Тэхналогіі управлення персаналам) Срок навучэння – 1,5 года	Менеджмент (УЭ)

ЗАОЧНАЯ ФОРМА ПОЛУЧЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ

Код спецыяльнасці	Наіменаванне спецыяльнасці	Дысцыпліны вступітельнага іспытання па спецыяльнасці і форма яго правядзення
Філалагічны факультэт		
1-08 80 02	Тэорыя і метадыка навучэння і выхавання (па абласцям і узроўням бразавання) Срок навучэння – 1,5 года	Метадыка прэподавання філалагічных дысцыплін (рускі мовы, беларускі мовы, рускі мовы як інастранны) (УЭ)
Кафедра педагогікі і праблем развіцця бразавання		
1-08 80 08	Наука-педагагічная дзейнасць (Педагагіка высшага бразавання) Срок навучэння – 1,5 года	Педагагіка (УЭ)
Історыічны факультэт		
1-21 80 15	Історыя (Отечественная история) Срок навучэння – 1,5 года	Історыя Беларусі (УЭ)
Факультэт філасофіі і сацыяльных навук		
1-23 80 03	Псіхалогія (Псіхалагічнае консульціраванне і псіхакоррекцыя) Срок навучэння – 1,5 года	Псіхалогія (УЭ)
1-86 80 01	Сацыяльная зашыта (Рэабіліталогія; Сацыяльнае праекціраванне і управленне сацыяльнымі працэсамі) Срок навучэння – 1,5 года	Метады і тэхналогіі сацыяльнай работы (УЭ)
Факультэт географіі і геаінфарматыкі		
1-33 80 01	Экалогія (Геозэкалогія) Срок навучэння – 1,5 года	Экалогія (УЭ)

Юрыдычыскі факультэт		
1-24 80 01	Юрыспруденцыя (Правое абеспячэнне публічнай улады) Срок навучэння – 1,5 года	Абщая тэорыя права, канстытуцыйнае право, грамадскае право, угоднае право (ПТ)
Механіка-матэматычны факультэт		
1-31 80 03	Матэматыка і камп'ютэрныя навукі (Веб-праграмаванне і інтэрнет-тэхналогіі; Матэматыка; Камп'ютэрная матэматыка і системны аналіз) Срок навучэння – 2 года	Матэматыка і інфармацыйныя тэхналогіі (УЭ)
Международны дзяржаўны экалагічны інстытут імяні А.Д.Сахарова БГУ		
1-33 80 05	Медыка-біялагічнае дело (Медыцынская біяхімія; Прыкладная імуналогія) Срок навучэння – 1,5 года	Біялогія (УЭ)
1-31 80 22	Медыцынская фізіка (Фізічныя метады ў медыцыне) Срок навучэння – 2 года	Фізіка (УЭ)
Інстытут бізнеса БГУ		
1-25 80 03	Фінансы, налагабложэнне і крэдыт (Фінансы і крэдыт; Фінансы неадвешнасці) Срок навучэння – 1,5 года	Фінансы і крэдыт (УЭ)
1-26 80 01	Управленне ў сацыяльных і эканамічных сістэмах (Управленне цыфравой трансфармацыяй бізнеса) Срок навучэння – 1,5 года	Менеджмент (УЭ)
1-26 80 04	Менеджмент (Інавацыйны менеджмент; Фінансавы менеджмент; Тэхналогіі управлення персаналам) Срок навучэння – 1,5 года	Менеджмент (УЭ)
1-26 80 05	Маркетинг (Маркетингавыя камунікацыі і рэклама ў бізнесе; Маркетингавыя камунікацыі ў цыфравой эканоміцы) Срок навучэння – 1,5 года	Маркетинг (УЭ)
1-26 80 06	Логістыка (Цыфравая логістыка) Срок навучэння – 1,5 года	Логістыка (УЭ)

Примечание: УЭ – усный экзамен, ПЭ – письменный экзамен, ПТ – письменное тестирование

АДРЕСА ДЛЯ ПРИЕМА ДОКУМЕНТОВ НА II СТУПЕНЬ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ (МАГИСТРАТУРА) И ТЕЛЕФОНЫ ДЛЯ СПРАВКИ

Факультэт (подразделение)	Адрес для приема документов	Телефон для справок
Механіка-матэматычны факультэт	пр-т Незавіскасці, 4, каб. 404	209-50-50
Факультэт прыкладнай матэматыкі і інфарматыкі	пр-т Незавіскасці, 4, каб. 518	209-55-38
Факультэт радыёфізікі і камп'ютэрных тэхналогій	ул. Курчатава, 5, каб. 603	209-58-18
Фізічыскі факультэт	пр-т Незавіскасці, 2, каб. 328	209-51-15
Хімічыскі факультэт	ул. Ленінградская, 14, каб. 123	209-55-44
Біялагічыскі факультэт	ул. Курчатава, 10, каб. 203	209-59-02
Факультэт географіі і геаінфарматыкі	ул. Ленінградская, 16, каб. 315	209-54-84
Эканамічыскі факультэт	ул. К.Маркса, 31, каб. 74	378-67-25
Факультэт філасофіі і сацыяльных навук	ул. Кальварыйская, 9, каб. 521	259-70-78
Історыічны факультэт	ул. Менделеева, 36, каб. 104	360-09-14
Філалагічыскі факультэт	ул. К.Маркса, 31, каб. 51	363-62-85
Юрыдычыскі факультэт	ул. Ленінградская, 8, каб. 315	209-59-69
Факультэт міжнародных адносін	ул. Ленінградская, 20, каб. 518	209-57-34
Факультэт сацыякультурных камунікацый	ул. Курчатава, 5, каб. 409	209-59-11
Факультэт журналістыкі	ул. Кальварыйская, 9, каб. 419	259-70-14
Кафедра педагогікі і праблем развіцця бразавання	ул. Кальварыйская, 9, каб. 234	259-70-11
Інстытут тэалогіі імяні святых Мефодія і Кірыла БГУ	пр-т Незавіскасці, 24, каб. 303	378-61-23
Рэспубліканскі Інстытут кітаеведення імяні Конфуцыя	ул. Рэвалюцыйная, 11, каб. 301	259-73-12
Факультэт экалагічнай медыцыны Международнага дзяржаўнага экалагічнага інстытута імяні А.Д.Сахарова БГУ	ул. Долгобродская, 23/1, каб. 415	373-93-59
Факультэт моніторынга асяродка і асяродкавай седы Международнага дзяржаўнага экалагічнага інстытута імяні А.Д.Сахарова БГУ	ул. Батанічыская, 15, каб. 306	399-91-75
Інстытут бізнеса БГУ	ул. Масковская, 5, каб. 304, 309, 312	395-69-17

ПРЫЗНАЧЭННІ

Дырэктарам ІДІ фізіка-хімічных праблем БДУ прызначаны Яўген Валер'евіч Грынюк

Афіцыйнае прадстаўленне новага кіраўніка працоўнаму калектыву адбылося 16 мая. Рэктар БДУ Андрэй Кароль павіншаваў Яўгена Грынюка з прызначэннем і пажадаў поспехаў у новым статусе і рэалізацыі вызначаных мэт. Таксама кіраўнік ВНУ адзначыў важнасць захавання духу і атмасферы традыцый, якія дапамаглі ІДІ выстаяць у няпростыя часы. Тым не менш Андрэй Кароль упэўнены, што новы дырэктар выведзе працу інстытута на інавацыйны ўзровень з улікам адпаведнасці выклікам сучаснасці.

У сваю чаргу Яўген Грынюк падзякаваў кіраўніцтву за аказаны гонар і паабяцаў зрабіць усё, каб не толькі захаваць, але і прымножыць дасягненні інстытута, які лічыцца адным з найлепшых у нашай краіне.

Падзячныя словы прагучалі і ў адрас былога дырэктара ІДІ Таццяны Гаеўскай, якая аддала працу ў інстытуце 43 гады. Андрэй Кароль адзначыў яе самааддачу, адданасць справе і бязмежнае імкненне развіваць і ўдасканальваць дзейнасць падраздзялення. Сама Таццяна Гаеўская прызналася, што без падтрымкі калектыву аднадумцаў не дасягнула б такіх вынікаў. Яна падзякавала ўсім за сумесную працу і выказала спадзяванне на тое, што і новаму дырэктару будзе камфортна працаваць сярод людзей, аб'яднаных агульнай мэтай.

Яўген Валер'евіч скончыў хімічны факультэт БДУ ў 2000 годзе. Працоўную дзейнасць у БДУ пачаў з 2002 года на пасадзе асістэнта кафедры радыяцыйнай хіміі і хімічнай тэхналогіі хімічнага факультэта. З 2005 года па цяперашні час працаваў дацэнтам дадзенай кафедры.

У 2005 годзе абараніў кандыдацкую дысертацыю «Атрыманне водна-солевых раствораў прадуктаў шчолачнага гідролізу поліакрыланітрыльных валокнаў і ацэнка іх клеючай здольнасці» і атрымаў навуковую ступень кандыдата хімічных навук. У 2009 годзе прысвоена навуковае званне дацэнта па спецыяльнасці «хімія».

Праводзіць даследаванні рэалагічных і адгезійных уласцівасцяў раствораў палімераў, вывучае радыяцыйна-хімічныя ператварэнні ў растворах палімераў. Займаецца распрацоўкай новых вода-распушчальных палімерных клеяў, а таксама поліэлектралітных гідрагеляў на аснове палімераў акрыламіды. У дадзены момант з'яўляецца навуковым кіраўніком навукова-даследчых прац «Распрацоўка метадаў фронтальнай супалімерызацыі акрылавых манэраў у бесперапынным рэжыме» і «Радыяцыйна-хімічныя працэсы ўзаемадзеяння выпраменьвання з рэчывам» у рамках выканання дзяржаўных праграм навуковых даследаванняў.

Прайшоў навучанне па павышэнні кваліфікацыі ва ўстановах адукацыі Беларусі, Расіі, Фінляндыі, Італіі, Германіі, Аўстрыі, Славакіі.

Аўтар больш чым 60 артыкулаў у навуковых часопісах і зборніках прац і матэрыялаў канферэнцый і каля 50 тэзісаў дакладаў навуковых канферэнцый.

АБ'ЯВЫ

ІНСТЫТУТ ПРЫКЛАДНЫХ ФІЗІЧНЫХ ПРАБЛЕМ ІМЯ А. Н. СЕЎЧАНКІ БДУ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС НА ЗАМЯШЧЭННЕ ПАСАДЫ:

СТАРШАГА НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА лабараторыі аптыка-фізічных вымярэнняў аддзела аэракасічных даследаванняў па спецыяльнасці «прыборы і метады эксперыментальнай фізікі» (01.04.01);

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня апублікавання аб'явы.

Дакументы накіроўваць на адрас: г. Мінск, вул. Курчатава, 7, аддзел кадраў

Тэлефон: 270-48-43

Сінергетычны эфект уза

Пра ўнікальныя магчымасці, дасягненні і пятнаццацігадовы шлях да таго, каб аформіцца ў вядучую ў Беларусі навучальна-навуковую арганізацыйную структуру ў сферы кітаязнаўства, распавядае намеснік дырэктара Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ **Леанід Іванавіч БАЦЯНОЎСКИ**.

– На Ваш погляд, якая роля адукацыі і навучання ў развіцці адносін паміж РБ і КНР? Ці раўназначны ўнёсак уносяць ва ўзаемаабмен партнёры?

– Супрацоўніцтва ў галіне адукацыі з’яўляецца важным складнікам гуманітарнага супрацоўніцтва дзвюх нашых краін. У сучасных умовах якасная адукацыя з’яўляецца вызначальным элементам, які забяспечвае інавацыйнае развіццё эканомікі і канкурэнтаздольнасць краіны на міжнароднай арэне. Узаемадзеянне ў гэтай галіне, у сукупнасці з навукова-тэхнічным супрацоўніцтвам, якое таксама часта ідзе па лініі ВНУ, несумненна, дае сінергетычны эфект узаемага ўзбагачэння дзякуючы абмену інфармацыяй, ведамі, навыкамі, метадыкамі і г. д. А абмены студэнтамі, выкладчыкамі, стварэнне сумесных ВНУ, такіх як СІБД у Мінску (Сумесны інстытут БДУ – ДПУ) і СІДБ у Далянці (Сумесны інстытут ДПУ – БДУ), акрамя ўсяго іншага, разбураюць сацыякультурныя бар’еры, дазваляюць лепш разумець нацыянальны менталітэт партнёра. А гэта ўжо фактар, які спрыяе і палітычным, і гандлёва-эканамічным адносінам.

Зараз пра раўназначнасць унёскаў бакоў. Як неаднаразова падкрэслівалася і ў нас у краіне, і ў Кітаі, Беларусь і КНР уяўляюць сабой прыклад раўнапраўнага супрацоўніцтва розных краін. Нам ёсць што даць адзін аднаму і ў галіне адукацыі. На прыкладзе нашага інстытута магу сказаць, што мы задаволены сваім шматгадовым кітайскім партнёрам, Далянскім політэхнічным універсітэтам, з якім усталяваны і паспяхоўна развіваюцца цесныя ўзаемавыгадныя адносіны.

– Ці ёсць у Кітаі ўстановы беларускай скіраванасці,

якія выконвалі б функцыі, падобныя да РІКК БДУ? Ці наладжана партнёрства Вашага інстытута з іншымі інстытутамі Канфуцыя за мяжой?

– З пэўнай доляй дапушчэння такімі ўстановамі можна лічыць цэнтры і інстытуты вывучэння Беларусі ў вышэйшых навучальных установах КНР, якія функцыянуюць у супрацоўніцтве з беларускімі партнёрскімі ўніверсітэтамі. Усяго з 2012 г. па сёння ў розных рэгіёнах Кітая створана 13 цэнтраў і адзін Інстытут даследавання Беларусі, кожны з якіх мае свае індывідуальныя асаблівасці ў галіне вывучэння нашай краіны. Функцыянальна гэта галоўным чынам інфармацыйна-кансультацыйныя ўстановы, якія могуць у перспектыве ўзяць на сябе ролю каардынацыйнага двухбаковага супрацоўніцтва, асабліва на мясцовым узроўні. Геаграфія цэнтраў вельмі шырокая. Сярод іх ёсць сталічныя – у Пекіне іх два, а таксама правінцыйныя, створаныя галоўным чынам пры ВНУ ў сталіцах правінцый і ў гарадах цэнтральнага падначалення Шанхай і Цяньцзін. Акрамя таго, у шэрагу цэнтраў вывучэння Беларусі арганізавана факультатывнае вывучэнне беларускай мовы. Цяньцзінскі ўніверсітэт замежных моў стаў першым універсітэтам Кітая, дзе беларускую мову пачалі вывучаць як спецыяльнасць бакалаўрыяту. Першы набор студэнтаў на спецыяльнасць «беларуская мова» прайшоў там у 2017 годзе, а першы выпуск дыпламаваных кітайскіх спецыялістаў па беларускай мове адбыўся ў 2021 годзе. Такая ж спецыяльнасць была адкрыта ў 2018 годзе ў Сіянскім універсітэце замежных моў, а ў 2019 годзе – у Пекінскім універсітэце замежных моў.

Кантакты паміж прадстаўнікамі інстытутаў Канфуцыя ў розных

краінах свету адбываюцца ў першую чаргу падчас кантынентальных і суветных форумаў інстытутаў Канфуцыя. Падчас гэтых мерапрыемстваў абмяркоўваюцца як дасягненні, так і праблемы, якія ўзнікаюць падчас дзейнасці інстытутаў, мае месца абмен станочным досведам. Так, у верасні 2019 года ў Рэспубліканскім інстытуце кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ адбыўся Еўрапейскі форум інстытутаў Канфуцыя, у якім прынялі ўдзел прадстаўнікі 19 інстытутаў Канфуцыя з 12 краін.

– Распавядзіце, калі ласка, пра працу РІКК па пераадоленні міжкультурнага бар’ера, у тым ліку ў сферы дапамогі прадпрымальніцтву.

– Мэтанакіраваная праца ў гэтым напрамку інстытутам вядзецца падчас кансультацый для ўдзельнікаў гандлёва-эканамічнага і гуманітарнага супрацоўніцтва з КНР, тэматыкай якіх прадугледжана знаёмства з кітайскай бізнес-культурай і этыкетам, а таксама з асаблівасцямі кітайскага менталітэту. Акрамя таго, раскрываецца спецыфіка вядзення перамоў з кітайскімі партнёрамі. Такія кансультацыі могуць быць карыснымі як тым, хто толькі плануе пачаць супрацоўніцтва з кітайскімі партнёрамі, так і тым, хто ўжо мае досвед працы з Кітаем, але сутыкнуўся з праблемамі, звязанымі

якраз з недастатковым разуменнем кітайскай культуры, звычайна ў і традыцыі. Кансультацыі праводзяцца як вочна, так і ў фармаце відэаканферэнцыі. Згаданыя праблемы разглядаюцца таксама падчас семінараў для прадстаўнікоў дзяржаўных структур і прадпрымальнікаў па пытаннях гандлёва-эканамічнага і інвестыцыйнага супрацоўніцтва, вядзення бізнесу, якія арганізуе наш інстытут.

Прыклад прыклад. У Кітаі прынята дарыць прадметы парамі, у тым ліку кветкі. Так што, атрымаўшы 6 ці 8 руж, не дзівіцеся і не лічыце гэта нейкім намёкам, гэта проста кветкі. З іншага боку, 4 кветкі Вы не атрымаеце хутчэй за ўсё ніколі, таму што кітайцы пазбягаюць гэтай лічбы, бо ў вымаўленні яна сугучная слову «смерць». У сувязі з гэтым на кнопкавай панэлі ліфта ў гасцініцы ці кандамініуме Вы не знойдзеце кнопкі 4, 14 ці 24 паверха, ды і ўласна гэтых паверхаў у будынку таксама. А ў гасцініцах часцяком няма і 13 паверха, але гэта ўжо рэверанс у бок нашай трыскайдэкафобіі. У саміх жа кітайцаў лічба 13 мае хутчэй станоўчыя канатацыі, асабліва на поўдні краіны, дзе 13 на мясцовым кантонскім дыялекце сугучна выразу «сапраўднае жыццё».

– Ці згодні Вы з тым, што ва ўмовах цяперашняга геапалітычнага і экана-

мічнага крызісу Кітай іграе стабілізацыйную ролю?

– Што да эканамічнай часткі пытання, то, як мне здаецца, відэачны рост Кітая як другой у свеце эканамічнай дзяржавы. Нават ва ўмовах цяжкасцяў, звязаных з пандэміяй, суветнай нестабільнасцю і санкцыйным штормам. Па афіцыйных звестках, за 1 квартал гэтага года ВУП КНР павялічыўся на 4,8%. Пры гэтым варта ўлічыць, што за апошнія 10 гадоў (2012–2021 гг.) удзельная вага Кітая ў суветнай эканоміцы павялічылася з 11,4% да больш чым 18%, а ўнёсак краіны ў суветны эканамічны рост у гэты перыяд складаў прыблізна 30%, так што КНР справядліва можа лічыцца найбуйнейшым рухавіком росту, які, несумненна, іграе стабілізацыйную ролю ў суветнай эканоміцы.

У палітычным аспекце прыкметная арыентацыя Кітая на пазітыўнае ўзаемадзеянне ў рэгіянальных і міжнародных справах. Палітыка краіны фарміруецца зыходзячы з пастаўленых стратэгічных мэт: садзейнічання пабудове супольнасці адзінага лёсу чалавецтва і стварэння больш спрыяльнага міжнароднага асяроддзя для ажыццяўлення кітайскай мары пра вялікае адраджэнне кітайскай нацыі. Такім чынам, мір, спакойнае і неканфліктнае становішча, а таксама стабільнае і паступальнае развіццё ўсёй суветнай цывілізацыі і асобных краін, яе складнікаў з’яўляюцца абавязковымі ўмовамі для паспяховага развіцця самога Кітая. Як было падкрэслена ў выступленні дырэктара РІКК БДУ Анатоля Афанасьевіча Тозіка на міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, прысвечанай 30-годдзю ўсталявання дыпламатычных адносін паміж Рэспублікай Беларусь і КНР, у гэтым і ёсць унікальнасць цяперашняй сітуацыі.

– Якія з мэт, што РІКК вызначыў для сябе на старце, дасягнуты за 15 гадоў працы? Якія напрамкі і якім чынам скарэктываваны?

– 15 гадоў для стварэння сур’ёзнай і рознабаковай арганізацыі – адрэзак часу параўнальна

Семнага ўзбагачэння

невялікі, але сяго-таго ўсё ж атрымалася дасягнуць. Наш інстытут на дадзены момант размяшчаецца ў выдатным адрамантаваным будынку з прасторнымі светлымі навучальнымі аўдыторыямі і лінгафоннымі кабінетамі, абсталяваны сучаснымі тэхнічнымі сродкамі навучання, мае зручныя вялікі і малы канферэнц-залы, дзе можна праводзіць вочныя і анлайн-канферэнцыі з арганізацыяй сінхроннага перакладу. У інстытуце маецца зручная чытальная зала з аўтаматызаванымі пасадачнымі месцамі і ўнікальная бібліятэка навучальнай, навуковай, мастацкай і грамадска-палітычнай літаратуры прыблізна з 7 тысяч кніг і мультымедыяных носьбітаў на кітайскай, англійскай, беларускай і рускай мовах.

Гэта тое, што на паверхні, але ўсё ж уражае нашых гасцей, наведвальнікаў і слухачоў курсаў. Але галоўнае – інстытут за мінулыя гады стаў вядучай у краіне навучальна-навуковай арганізацыянай структурай у сферы кітаязнаўства і ў сістэме падрыхтоўкі кітаязнаўчых кадраў. У РІКК БДУ створана кафедра кітайскай мовы і кітаязнаўства, адкрыты філіял кафедры культуралогіі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, функцыянуюць цэнтр метадычнай працы і інфармацыйна-аналітычны аддзел. У інстытуце арганізавана навучанне кітайскай мове на камерцыйных курсах для дарослых, дзяцей і моладзі, вядзецца падрыхтоўка настаўнікаў кітайскай мовы для агульнаадукацыйных школ Беларусі, а таксама ажыццяўляюцца распрацоўка і выданне навучальна-метадычных дапаможнікаў па кітайскай мове і метадыцы выкладання кітайскай мовы. Сумесна з Інстытутам мовазнаўства НАН Беларусі падрыхтаваны і выдадзены ў 2021 годзе першы ў гісторыі «Кітайска-беларускі/беларуска-кітайскі слоўнік» для перакладчыкаў, студэнтаў і школьнікаў.

У адпаведнасці з дамовамі, падпісанымі БДУ з навучальнымі ўстановамі Беларусі, ва ўніверсітэтах і школах краіны працуюць 4 кабінеты Канфуцыя і 5 цэнтраў вывучэння кітайскай мовы і культуры РІКК БДУ. Кабінеты адкрыты ў Беларуска-

скім дзяржаўным эканамічным універсітэце, Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы, гімназіі з беларускай мовай навучання № 23 г. Мінска, сярэдняй школе № 16 г. Оршы; цэнтры – у сярэдняй школе № 12 г. Мінска, Смалевіцкай раённай гімназіі, сярэдняй школе № 7 г. Брэста, гімназіі № 2 г. Ваўкавыска, гімназіі № 4 г. Магілёва.

Кабінет Канфуцыя РІКК БДУ ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Францыска Скарыны ў 2017 годзе ператвораны ў самастойны Інстытут Канфуцыя. Кабінет Канфуцыя РІКК БДУ ў Баранавіцкім дзяржаўным універсітэце ў 2020 годзе ператвораны ў клас Канфуцыя.

Інстытут стаў месцам правядзення штогадовай Беларускай рэспубліканскай студэнцкай алімпіяды па кітайскай мове; міжнародных стандартызаваных кваліфікацыйных іспытаў па кітайскай мове (путунхуа) для асоб, якія не з'яўляюцца носьбітамі кітайскай мовы, HSK, HSKK і YCT. З 2019 года інстытут – першая за межамі КНР арганізацыя, якая атрымала права правядзення міжнароднага кваліфікацыйнага іспыту для вусных і пісьмовых перакладчыкаў CATI у моўнай пары «руская – кітайская». Штогод праводзяцца міжнародныя навуковыя і навукова-практычныя канферэнцыі, па выніках якіх выдаюцца зборнікі навуковых артыкулаў. РІКК распрацаваў і накіраваў ва ўніверсітэты Беларусі «Рэкамендуемую тэматыку навуковых даследаванняў (дыпломных прац, магістарскіх, кандыдацкіх і доктарскіх дысертацый) па актуальных праблемах кітаязнаўства і беларуска-кітайскіх адносін» – усяго 101 тэма. Са спісам можна азнаёміцца на сайце інстытута.

Даволі шырокая праца праводзіцца ў культурна-асветніцкай сферы. Не буду пераконваць, а толькі пералічу асноўныя мерапрыемствы, якія арганізуе інстытут: конкурс кітайскай каліграфіі цвёрдай ручкай, конкурс дзіцячай творчасці «Сучасны Кітай вачыма юных беларусаў», свята, прысвечанае Сусветнаму дню інстытутаў Канфуцыя, мерапрыемствы, прысвечаныя кітайскаму святу вясны (Новы год па месяцавым

календары), канцэрт, прысвечаны Святу ліхтароў, майстар-класы па кітайскай культуры для слухачоў курсаў, вучняў і студэнтаў школ і гімназіяў, а таксама для наведвальнікаў розных мерапрыемстваў горада. У лік самых папулярных майстар-класаў уваходзяць: чайная цырымонія, фігурнае выражанне з паперы, пляценне кітайскіх вузлоў, кітайская каліграфія, кітайская металічная галаваломка, традыцыйны кітайскі жывапіс го-хуа, інтэрактыўныя тэматычныя прэзентацыі «Кітайскае традыцыйнае вяселле», «Маскі пекінскай оперы», «Пра жыццё і вучэнне Канфуцыя».

РІКК БДУ ўсталяваў трывалыя міжнародныя сувязі ў сферы навукі і адукацыі са сваім асноўным партнёрам – Далянскім політэхнічным універсітэтам (ДПУ), падтрымлівае працоўныя і навуковыя кантакты з вядучымі кітайскімі ВНУ ў Пекіне, Шанхаі, Ланьчжоу і іншых гарадах КНР.

Да ўвядзення жорсткіх абмежаванняў на ўезд у Кітай у сувязі з пандэміяй наш інстытут сумесна з ДПУ штогод праводзіў лінгвістычныя лагеры, на аднаўленне якіх мы сур'ёзна разлічваем. На працягу двух тыдняў удзельнікі вывучаюць кітайскую мову ў найлепшых выкладчыкаў Далянскага політэхнічнага ўніверсітэта, знаёмяцца з кітайскай культурай, наведваючы майстар-класы па каліграфіі, тайцзіцюані, кітайскай кухні, знаёмяцца са студэнцкім жыццём ДПУ, наведваюць розныя экскурсіі.

Паводле ўмоў праграмы, удзельнік атрымае выдаткі на міжнародны пералёт і медыцынскую страхоўку. Са жніўня 2018 года грамадзянам Беларусі не патрэбная віза для кароткатэрміновага (да 30 дзён) наведвання Кітая з мэтай турызму. Пражыванне, навучанне, харчаванне, экскурсійную праграму забяспечвае прымаючы бок.

У 2011 годзе на Сусветным форуме інстытутаў Канфуцыя РІКК БДУ быў удастоены ганаровага звання «Найлепшы Інстытут Канфуцыя года», а ў 2019 годзе на Еўрапейскім форуме інстытутаў Канфуцыя быў ператвораны ва ўзорны Інстытут Канфуцыя.

Натуральна, развіццё інстытута не можа спыніцца на заваяваных

межах, таму будзем рухацца далей, па шляху дасягнення ўжо пастаўленых, але пакуль не рэалізаваных, і новых мэт:

- стварэнне на базе РІКК БДУ нацыянальнай школы кітаязнаўства;
- развіццё РІКК у якасці навукова-даследчага інстытута Кітая;
- далейшае фарміраванне інстытута ў якасці інфармацыйна-аналітычнага і кансультацыйнага цэнтра ўсяго комплексу беларуска-кітайскага супрацоўніцтва, а таксама Дом беларуска-кітайскага сяброўства;

- далейшае развіццё выкладчыцкага напрамку; шырэйшае ўключэнне ў навучальны працэс краіназнаўчых прадметаў; укараненне новых, прагрэсіўных метадаў выкладання, асабліва больш актыўнае выкарыстанне дыстанцыйнага навучання і відэаўрокаў; рэалізацыя праекта «Кітайская мова+» (атрыманне спецыяльнасці з адначасовым авалоданнем прафесійнай кітайскай мовай у абранай сферы); адкрыццё магістратуры неўзабаве і аспірантуры ў далейшым.

– Якія праблемы ў беларуска-кітайскіх адносінах разглядалі ўдзельнікі канферэнцыі 2022 года (школа маладога кітаязнаўца)?

– Праблематыка канферэнцыі адлюстравана ў назве зборніка артыкулаў яе ўдзельнікаў, які выйшаў з друку ў красавіку гэтага года: «Прыярытэтычныя напрамкі даследавання сучаснага Кітая і актуальныя задачы фарміравання беларускай школы кітаязнаўства». У галіне двухбаковых адносін удзельнікамі школы былі закрануты наступныя пытанні: вынікі развіцця беларуска-кітайскага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва і рэзервы павышэння яго эфектыўнасці, перспектывы развіцця беларуска-кітайскага супрацоўніцтва ў сферы турызму, ключавыя аспекты гісторыі развіцця беларуска-кітайскага супрацоўніцтва ў галіне культуры і адукацыі. Выступоўцы надалі ўвагу таксама дзейнасці індустрыяльнага парка «Вялікі камень» і развіццю ініцыятывы «Адзін пояс, адзін шлях». Аднак большая частка

выступленняў, натуральна, тычылася розных аспектаў краіназнаўства Кітая, асабліва сацыякультурных, а таксама кітайскай мовы. З поўным тэкстам зборніка артыкулаў можна азнаёміцца на сайце РІКК на адрасе <https://rci.bsu.by/docs/Conferences/SMK2022.pdf>

– Распавядзіце, калі ласка, пра тое, як збіралі бібліятэку РІКК БДУ і якія асаблівыя выданні даступныя чытачам?

– Аснову бібліятэкі складаюць выданні, падараваныя інстытуту прэс-канцэлярыяй Дзяржаўнага савета КНР, па сутнасці – гэта дар урада Кітая. У наш час бібліятэка папярэдня за кошт прамых закупак літаратуры, якая выдаецца ў Беларусі, Кітаі, Расіі і іншых краінах, а таксама дзякуючы сяброўскім кніжным унёскам з боку Пасольства КНР у Рэспубліцы Беларусь.

У бібліятэцы шырока прадстаўлены выданні, прысвечаныя палітыцы, культуры, юрыспрудэнцыі, сацыялогіі, гісторыі, географіі, этнаграфіі, мастацтву, рэлігіі, філасофіі, медыцыне і сацыяльна-эканамічнаму развіццю Паднябеснай. Маецца багаты збор мастацкай літаратуры. Значную частку фонду складае навучальная літаратура па мовазнаўстве – дапаможнікі па вывучэнні кітайскай мовы і слоўнікі. Фондамі бібліятэкі могуць скарыстацца як студэнты і прафесарска-выкладчыцкі склад беларускіх ВНУ, так і навукоўцы, прадстаўнікі дзяржаўных арганізацый і бізнесу. Наведванне бібліятэкі бясплатнае для ўсіх ахвотнікаў.

Пошук кніг з бібліятэкі Кітая РІКК БДУ можна правесці ў электронным каталогу Фундаментальнай бібліятэкі БДУ, а ў раздзеле «Навіны бібліятэкі Кітая РІКК БДУ» на сайце інстытута заўсёды можна азнаёміцца з новымі паступленнямі.

Бібліятэка размяшчаецца на 2 паверсе будынка РІКК БДУ на вуліцы Рэвалюцыйнай, 11, каб. 206. Час працы: 9.00 – 17.00. Перапынак на абед: 13.00 – 13.30. Выхадныя дні: субота, нядзеля.

Спадчына Уладзіміра Крылова

120 гадоў з дня нараджэння заснавальніка кафедры вылічальнай матэматыкі

Уладзімір Іванавіч Крылоў – савецкі матэматык, заснавальнік вылічальнага напрамку ў развіцці матэматыкі Беларусі, ініцыятар стварэння ў Беларускім дзяржаўным універсітэце кафедры вылічальнай матэматыкі. Яму належыць вялікая роля ў стварэнні сеткі вылічальных цэнтраў у Акадэміі навук БССР і ў Беларускім дзяржаўным універсітэце.

Першая навуковая праца У. І. Крылова ўбачыла свет у 1929 г. і была прысвечана вывучэнню рашэнняў звычайных дыферэнцыяльных ураўненняў, каэфіцыенты якіх маюць палярную асаблівасць. Некалькі ранніх прац навукоўца звязаны з даследаваннем аналітычных, а пазней і падсумоўваемых функцый. Ён адным з першых прыводзіў шырокія даследаванні па вылічальнай матэматыцы ў Савецкім Саюзе. Яшчэ ў трыццатых гадах ён пабудаваў метады канформнага адлюстравання адназвязных і шматзвязных абласцей, якія ў шэрагу практычна важных выпадкаў дазваляюць эфектыўна знаходзіць прыбліжаную функцыю, якая адлюстроўвае канформна адну заданую вобласць комплекснай плоскасці на іншую. Пабудова такіх метадаў была асабліва актуальная ў той час у сувязі з неабходнасцю рашэння шэрагу прыкладных задач аэрадынамікі, гідрадынамікі і іншых задач механікі.

Першы перыяд навуковай і педагогічнай дзейнасці навукоўца пераважна быў звязаны з Ленінградскім дзяржаўным універсітэтам, у якім ён працаваў больш за 25 гадоў, з сакавіка 1930 года, на розных пасадах аж да загадчыка кафедры вылічальнай матэматыкі матэматыка-механічнага факультэта. Адначасова з 1945 па 1957 г. Уладзімір Іванавіч працаваў старшым навуковым супрацоўнікам у Ленінградскім аддзяленні Матэматычнага інстытута АН СССР, дзе ён веў навуковую працу і іграў вялікую кіраўнічую ролю ў галіне прыкладнага аналізу. Паводле асабістага лістка па ўліку кадраў АН СССР, Уладзімір Іванавіч пражываў у Ленінградзе на Кіраўскім праспекце разам са сваёй сям'ёй – жонкай, цешчай і двума сынамі. 19 чэрвеня 1951 г. у Маскве яму была прысуджана навуковая ступень доктара фізіка-матэматычных навук. А 1 снежня гэтага ж года ён быў зацверджаны ў навуковым званні прафесара па кафедры «Агульная матэматыка».

У гады Вялікай Айчыннай вайны Уладзімір Іванавіч знаходзіўся ў блакадным Ленінградзе. Яму было прысвоена вайсковае званне капітан адміністрацыйнай службы, і, хоць ён не ўдзельнічаў у баявых дзеяннях, 8 снежня 1944 г. Прэзідыумам Вярхоўнага Савета Крылоў быў узнагароджаны медалём «За абарону Ленінграда». Такім медалём узнагароджваліся ўсе ўдзельнікі абароны Ленінграда, у тым ліку рабочыя, службоўцы і іншыя асобы з грамадзянскага насельніцтва, якія спрыялі абароне горада сваёй самаадданай працай ва ўста-

Акадэмік Крылоў У. І. з п'яцікурснікамі матэматычнага факультэта (1962 г.)

новах, удзельнічалі ў правядзенні іншых мерапрыемстваў па абароне горада.

Хуткае пасляваеннае аднаўленне і развіццё БДУ, а таксама матэматычнай навукі ў цэлым у БССР было б немагчымым без прыезду на працу ў БДУ шэрагу ўжо даволі вядомых у СССР навукоўцаў-матэматыкаў. Яны аб'ядналі групы таленавітых студэнтаў і аспірантаў, далі штуршок да іх далейшага навуковага росту. Адным з такіх навукоўцаў стаў Уладзімір Іванавіч, ён справядліва лічыцца заснавальнікам вылічальнага напрамку матэматыкі Беларусі.

У 1956 годзе ён быў абраны акадэмікам АН БССР і неўзабаве пераехаў у Мінск. З 1957 да 1987 г. Загадаў лабараторыяй у АН Беларусі. У 1959 годзе М. П. Яругін і У. І. Крылоў на базе матэматычных лабараторый Інстытута фізікі і матэматыкі АН БССР арганізуюць Інстытут матэматыкі і вылічальнай тэхнікі АН БССР (з 1965 г. – Інстытут матэматыкі). Адначасова да 1974 года Уладзімір Іванавіч быў намеснікам дырэктара па навуковай рабоце, а з лістапада 1987 года – саветнікам пры дырэкцыі інстытута.

У гэты ж час, з 1957 па 1975 г., Уладзімір Іванавіч працаваў у Беларускім дзяржаўным універсітэце на створанай ім кафедры вылічальнай матэматыкі. Ён надаваў вялікую ўвагу педагогічнай дзейнасці. Дарэчы, да першага месца працы выкладчыкам (у 1928 годзе ў райпрафшколе саюза швейнікаў у Ленінградзе) ён працаваў у родным горадзе тэлефаністам (1919–1920 гг.), рахункаводам (1920–1921 гг.), справаводам (1922–1923 гг.). Уладзімір Іванавіч быў вядомы сваімі выбітнымі лектарскімі здольнасцямі і вялікімі поспехамі ў справе падрыхтоўкі навуковых кадраў. В. В. Папоў на пасяджэнні вучонага савета Інстытута фізікі і матэматыкі АН БССР назваў Крылова адным з найлепшых лектараў у СССР.

Ім падрыхтавана шмат вучняў, якія працягнулі традыцыі навуковай школы па вылічальнай матэматыцы. Кафедры адпаведнага напрамку ў БДУ доўгі час узначальвалі яго непасрэдняе вучні: дактары фізіка-матэматычных навук, прафесары, лаўрэаты Дзяржаўнай прэміі БССР Уладзімір Васільевіч Бабкоў і Пётр Ільчч Манастырны.

Акрамя навуковай і педагогічнай дзейнасці Уладзімір Іванавіч выконваў вялікую навукова-арганізацыйную працу, з'яўляючыся членам бюро Аддзялення фізіка-матэматычных навук АН БССР. Ён узначальваў вучоны савет па праблеме «Вылічальная матэматыка», уваходзіў у склад вучоных саветаў па абароне дысертацый і рэдкалегій матэматычных часопісаў. Вялікая роля Крылова ў стварэнні ў 60-х гадах сеткі вылічальных цэнтраў у АН БССР, у БДУ і ў шэрагу іншых устаноў, а таксама ў адкрыцці ў БДУ факультэта прыкладнай матэматыкі, выпускнікі якога ў наш час шмат у чым вызначаюць навукова-тэхнічны прагрэс у Беларусі.

Навуковец правёў глыбокія даследаванні ў галіне лікавых метадаў рашэння інтэгральных ураўненняў. Цэлы шэраг яго прац прысвечаны механічным квадратурам і тэорыі набліжэння функцый. У гэтай галіне атрыманы неабходныя і дастатковыя ўмовы збегнасці квадратурнага і кубатурнага працэсаў, высветлены ўмовы збегнасці алгебраічнага інтэрпалівання для шэрагу класаў функцый, даследавана асімптотыка астач прыбліжаных метадаў інтэрпаліцыйнага тыпу ў класах перыядычных аналітычных функцый, даказана немагчымасць пабудовы квадратурнай формулы Чэбышава для вагавых функцый Лягера і Эрміта, паказаны спосабы павелічэння дакладнасці механічных квадратур, распрацаваны метады прыбліжанага пераўтварэння Фур'е і абарачэння пераўтварэння Лапласа.

Уладзімір Іванавіч з'яўляецца аўтарам звыш 100 навуковых і навукова-метадычных прац, у тым ліку 24 кніг. Асноўнае кола яго навуковых публікацый было звязана з метадамі лікавага аналізу. Першай з многіх яго кніг быў падручнік «Варыяцыйнае вылічэнне», напісаны сумесна з Л. В. Кантаровічам, які пасля стаў лаўрэатам Нобелеўскай прэміі, і У. І. Смірновым. Падручнік быў выдадзены ў Ленінградзе ў 1933 годзе. Асобна варта вылучыць манаграфію 1936 года «Метады прыбліжанага рашэння ўраўненняў у частковых вытворных», напісаную ў суаўтарстве з акадэмікам Л. В. Кантаровічам. Гэта была адна з першых кніг па метадах прыбліжаных вылічэнняў. У 1941 г. выйшла другое выданне гэтай кнігі пад назвай «Прыбліжаныя метады вышэйшага аналізу», перапрацаванае і значна дапоўненае, у тым ліку новым раздзелам, прысвечаным метаду Шварца, у якім выкладзена прымяненне гэтага метаду да рашэння эліптычных ураўненняў. Кніга неаднаразова перавыдавалася ў СССР і за мяжой, апублікавана на нямецкай (у 1956 годзе) і англійскай (у 1958 годзе) мовах. Яна аказала вялікі ўплыў на развіццё ўсёй вылічальнай матэматыкі.

Не менш вядомае і яго манаграфія «Прыбліжанае вылічэнне інтэгралаў», шырока цытаваная ва ўсім свеце. Уладзімір Іванавіч прапанаваў новыя метады выканання інтэгральнага пераўтварэння Фур'е і прыбліжанага абарачэння пераўтварэння Лапласа. Ён напісаў даведчыя кнігі, у якіх дадзены выклад даволі поўнага пераліку спосабаў вылічэння інтэгралаў агульнага выгляду, метадаў лікавага знаходжання інтэгральных пераўтварэнняў Фур'е і Лапласа, абарачэння пераўтварэння Лапласа, а таксама выкладзены ідэі пабудовы гэтых метадаў і рэкамендацыі па іх прымяненні. У 1960-я гады Уладзімір Іванавіч зноў вярнуўся да праблемы апраксімацыі функцый. Гэтым разам быў абраны клас перыядычных аналітычных функцый, для якога была вырашана экстрэмальная задача тэорыі інтэрпаліцыі.

Серыю вынікаў ён атрымаў сумесна з вучнямі па даследаванні метадаў рашэнняў звычайных дыферэнцыяльных ураўненняў і ўраўненняў матэматычнай фізікі. Для шэрагу крайніх задач у выпадку звычайных дыферэнцыяльных ураўненняў распрацаваны асобныя варыянты метаду прагонкі, прапанаваны метад лікавага рашэння задачы Кашы для ўраўнення другога парадку, даследавана збегнасць і ўстойлівасць гэтага метаду адносна хібнасці пачатковых значэнняў, памылак акруглення і хібнасці рознаснай схемы. Для асобных класічных задач, звязаных з ураўненнямі ў частковых вытворных і з сістэмамі гіпербалічнага і парабалічнага тыпаў, пабудаваны дыферэнцыяльна-рознасныя схемы з адпаведнымі апраксімацыйнымі хібнасцямі і даследаваннем збегнасці. Праблема даследавання паскарэння збегнасці шэрагаў і паслядоўнасцяў у выніку іх пераўтварэнняў звязана не толькі са шматлікімі чыста матэматычнымі, але і з рознага роду прыкладнымі задачамі. Вывучэнню гэтай праблемы Уладзімір Іванавіч прысвяціў шэраг артыкулаў, у якіх разглядаюцца ін-

тэрпаліцыйныя метады пераўтварэння паслядоўнасцяў, знаходжанне іх гранічных значэнняў, высвятляюцца ўмовы, у тым ліку неабходныя і дастатковыя, пры якіх нелінейныя пераўтварэнні агульнага выгляду захоўваюць граніцу зыходных паслядоўнасцяў, а таксама даследуюцца пытанні, калі ператвораная паслядоўнасць будзе сыходзіцца хутчэй, чым зыходная.

Вялікі педагогічны досвед Уладзіміра Іванавіча дазволіў яму напісаць цэлую серыю навучальных дапаможнікаў для студэнтаў вышэйшых навуковых устаноў. Напрыклад, двухтомны навучальны дапаможнік «Вылічальныя метады вышэйшай матэматыкі», апублікаваны яшчэ ў 1972 і 1975 гг. у суаўтарстве з яго вучнямі Бабковым У. В. і Манастырным П. І., і ў наш час карыстаецца вялікай папулярнасцю ў студэнтаў. Яны таксама напісалі двухтомны навучальны дапаможнік з грыфам Мінвуза СССР «Вылічальныя метады», апублікаваны ў 1976 і 1977 гг. Гэтымі ж аўтарамі спецыяльна для факультэтаў прыкладнай матэматыкі апублікавана 5 кніг пад агульнай назвай «Пачаткі тэорыі вылічальных метадаў», 1982–1986 гг., якія ахопліваюць асноўныя раздзелы вылічальнай матэматыкі: рашэнне звычайных дыферэнцыяльных ураўненняў; інтэрпаліраванне функцый і метады вылічэння інтэгралаў; рашэнне сістэм алгебраічных лінейных і нелінейных ураўненняў; метады рашэння некарэктных задач; вылічэнне ўласных значэнняў і вектараў матрыцы; метады сетак, характарыстык, прамых, інтэгральных суадносін, варыяцыйныя метады рашэння дыферэнцыяльных ураўненняў у частковых вытворных першага і другога парадкаў і іншыя пытанні. Гэтыя кнігі прызначаны не толькі для аспірантаў і студэнтаў фізіка-матэматычнага профілю, але і для тых, хто выкарыстоўвае лікавыя метады ў сваёй практычнай працы. Усе яго кнігі былі апублікаваны на англійскай мове.

Шматгадовая плённая навуковая, навукова-арганізатарская і педагогічная дзейнасць У. І. Крылова атрымала высокую ацэнку і прызнанне. У 1968 г. яму прысвоена званне заслужанага дзеяча навукі Беларусі, у 1978 годзе Уладзімір Іванавіч стаў лаўрэатам Дзяржаўнай прэміі БССР, ён узнагароджаны ордэнамі Дружбы народаў (1982 г.), Працоўнага Чырвонага Сцяга (1971 г.), «Знак Пашаны» (1951 г.), медалямі «За абарону Ленінграда» (1944 г.) і «За доблесную працу» (1946 г.), Ганаровымі граматамі Вярхоўнага Савета БССР.

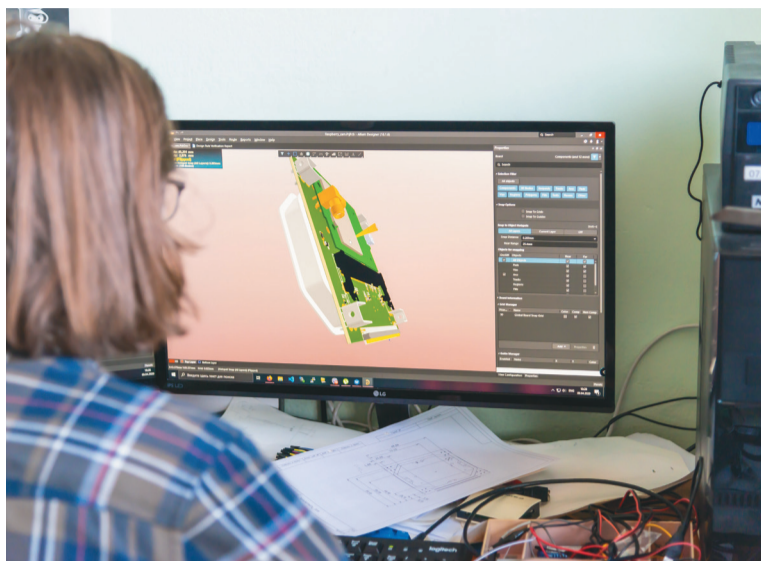
Апошнія гады жыцця Уладзімір Іванавіч прысвяціў вывучэнню праблемы паляпшэння збегнасці шэрагаў і паслядоўнасцяў. Вынікам гэтых даследаванняў стала пабудова тэорыі інтэрпаліцыйных метадаў для такога класа задач. У 1988 г. выйшла з друку кніга «Матэматычны аналіз. Паскарэнне збегнасці», напісаная на аснове вынікаў, атрыманых у гэтай галіне. Гэта была яго апошняя навуковая праца. Уладзімір Іванавіч Крылоў спачыў 31 жніўня 1994 г. на 92-м годзе жыцця.

Святлана ДАЛЮК,
 вядучы спецыяліст
 па музейнай справе

Код поспехаў і перамогаў

Май у БДУ выдаўся насычаным на падзеі, звязаныя з ІТ-сферай. У гэтай галіне кожны дзень адбываецца нешта новае, і важна паспяваць развівацца ў розных напрамках, каб заставацца ў трэндзе. Наш універсітэт паспяхова здаў экзамен па рэагаванні на выклікі часу і на адпаведнасць сучасным стандартам адукацыі.

Адзін з самых яркіх паказаў якаснасці навучальных праграм – дасягненні студэнтаў за межамі ўніверсітэта. Таленавітыя навучэнцы БДУ дамагліся значных поспехаў на міжнароднай арэне. Так, напрыклад, студэнт 2 курса факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі **Анатоль ГАРБУНОЎ** у складзе зборнай Bulba

Спецыяльнасць «камп'ютарная бяспека» – адна з самых папулярных на ФПМІ, таму ў лік студэнтаў апырыўся трапляюць найлепшыя з лепшых. Анатоль згадвае, што ў год яго паступлення праходны бал быў каля 340. Агульная колькасць балаў складалася з дыплама і вынікаў трох ЦТ (руская/беларуская мова, фізіка, матэматыка).

– Я аддаў перавагу БДУ, а не, падавалася б, профільнаму БДУІР, таму што мне спадабалася назва спецыяльнасці, – кажа Анатоль. – Мне падавалася, што яна вельмі цікавая і ўключае ў сябе ўсе тэмы, звязаныя з гэтай сферай. Для мяне важна ведаць як мага больш і карыстацца навыкамі праграмавання толькі як інструментам. Камп'ютарная бяспека – гэта тая сфера, дзе трэба вывучаць літаральна ўсё і ўвесь час сачыць за абнаўленнямі, рэагаваць на змены. Менавіта таму цяжка асобна вылучыць нейкія веды, якімі абавязкова трэба валодаць кожнаму спецыялісту. Пакуль што, на другім курсе навучання, у праграме шмат базавых дысцыплін і матэматыкі, профільнае – наперадзе.

Турнір уяўляў сабой спаборніцтва тыпу Attack/Defense, сутнасць якога ў тым, што каманды ў рэжыме рэальнага часу атакуюць і абараняюць сэрвісы, прычым у кожнай зборнай ёсць свой сервер ці нават некалькі сервераў (хостаў /

камп'ютараў). Галоўныя задачы – ліквідаваць слабыя бакі свайго сервера, абараніць яго ад кібератак і скарыстацца знойдзенымі недахопамі сервера суперніка, каб атрымаць яго «сцяг». Якраз тая каманда атрымлівае перамогу, у якой найбольшая колькасць сабраных «сцягоў». Безумоўна, да такіх спаборніцтваў трэба рыхтавацца: вывучаць умовы заданняў падобных турніраў і рашаць задачы мінулых гадоў, а калі нешта не атрымліваецца, то можна паглядзець рашэнні – іх выкладаюць арганізатары пасля абвешчання пераможцаў. Кібербяспека не можа не вабіць, яна мяне надзвычай захапляе. Яшчэ ў дзяцінстве, калі я глядзеў тэлеперадачу «Як гэта працуе?», у мяня з'явілася цікавасць да тэхналогій, да складаных працэсаў.

Ёсць меркаванне, што ў ІТ-сферы гуманітарным не месца, аднак гэты стэрэатып даўно разбураны кафедрай камп'ютарнай лінгвістыкі і лінгвадыдактыкі факультэта сацыякультурных камунікацый. Упершыню была праведзена квест-алімпіяда па камп'ютарнай лінгвістыцы «The Attempt», удзельнікамі якой сталі студэнты, магістранты, аспіранты і нават выкладчыкі з БДУ, МДЛУ, БрДУ імя А.С. Пушкіна і ГрДУ імя Я. Купалы.

Арганізатары квест-алімпіяды прапанавалі ўсім пераўтварыцца ў

лінгвіста-распрацоўшчыка, які займаецца праектам па стварэнні «разумнай краіны» і намагаецца забяспечыць дабрабыт людзей краіны N. Удзельнікі квесту рашалі лінгвістычныя задачы, якія патрабавалі ведаў па тэмах узроўня мовы, марфалагічнага кадзіравання, сістэм машыннага перакладу і інш. Для паспяховага выканання задач таксама былі патрэбныя крэатыў і аналітычныя навыкі.

Квест-алімпіяда «The Attempt» – дыпломны праект студэнткі спецыяльнасці «сучасныя замежныя мовы (выкладанне)» факультэта сацыякультурных камунікацый Марыі Ерафеевай. Абсалютнай пераможцай квесту стала пяцікурсніца ФСК **Валерыя ПЯРВАК**:

– Я вучуся на спецыяльнасці «сучасныя замежныя мовы (выкладанне)», але ў рамках праграмы мы вывучаем камп'ютарную лінгвістыку і камп'ютарнае вывучэнне замежных моў. Пры паступленні я планавала абраць напрамак «пераклад» у рамках гэтай жа спецыяльнасці, але камісія парэкамендавала зрабіць выбар на карысць «выкладання», бо яго моцным бокам было вывучэнне камп'ютарнай лінгвістыкі. Гэта мяне зацікавіла. Пасля я не пашкадавала пра свой выбар: мяне чакалі такія цікавыя дысцыпліны, як «Матэматычныя метады ў лінгвістыцы», «Матэматычная логіка», «Дыскрэтная матэматыка», а таксама «Квантатэматычная лінгвістыка» і інш. Гэта можа гучаць як нешта далёкае і адцягнутае ад рэальнага жыцця, але ўсе мы кожны дзень карыстаемся прадуктамі камп'ютарнай лінгвістыкі, напрыклад, галасавымі дапаможнікамі кшталту Сіры ці Алісы. Такса-

ма ствараюцца і мабільныя дадаткі для дапамогі людзям з абмежаванымі магчымасцямі. Забяспечыць добрую працу ўсіх праграм, звязаных з тэкстам (Word, Excel і г. д.), чат-ботаў у сацыяльных сетках немагчыма толькі з дапамогай праграмавання, без лінгвістычных ведаў тут ніяк не абысціся. А як можна ўявіць сабе наша жыццё без электронных слоўнікаў, перакладчыкаў? Заданні квест-алімпіяды ў асноўным супадалі з тым, што мы рабілі на практычных занятках, але былі і новыя. Напрыклад, нам давялося расшыфроваць з дапамогай кода пасланне.

Супрацоўнікі БДУ кожны раз напярэдадні новага навучальнага года актуалізуюць адукацыйныя праграмы, уводзяць новыя дысцыпліны і нават спецыяльнасці згодна з патрабаваннямі сучаснасці. Так, зусім хутка ў нашым універсітэце рэалізуюць унікальны навучальна-метадычны комплекс па курсе «Мадэляванне і праграмаванне ў асяроддзі ROS робататэхнічных прылад». Яе на працягу года распрацоўвалі супрацоўнікі факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі БДУ сумесна са спецыялістамі Інстытута прыкладной інфарматыкі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Комплекс уключае лекцыйныя матэрыялы, навучальныя, лабараторныя і практычныя заняткі з падрабязнымі інструкцыямі, а таксама стэнды для візуальнай дэманстрацыі ўнутранага аснашчэння робатаў. Акрамя асноў робататэхнікі студэнтам прапануецца знаёмства і вывучэнне падыходаў да мадэлявання падобных прылад. Такім чынам, новы комплекс аб'яднае веды па робататэхніцы і праграмаванні ў адзіны базавы курс. Ён будзе даступны для навучэнцаў факультэта прыкладной матэматыкі і інфарматыкі, радыёфізікі і камп'ютарных тэхналогій, механіка-матэматычнага і фізічнага факультэтаў ужо ў наступным годзе. Зараз элементы робататэхнікі выкладаюцца ў рамках іншых дысцыплін.

Ксенія СІТНІК

Hackers заваяваў бронзавы медаль на турніры па кібербяспецы ІппоСТФ. Разам з камандай БДУ за перамогу спаборнічалі яшчэ 168 студэнцкіх каманд з Беларусі, Расіі і Казахстана.

Праблема кібератак у апошнія гады значна актуалізавалася ва ўсім свеце, таму кожнай краіне важна мець добра падрыхтаваных спецыялістаў у гэтай галіне. Спаборніцтва і рознага кшталту турніры не толькі добрая пляцоўка для абмену досведам сярод студэнтаў і выкладчыкаў, але і магчымасць для ўніверсітэта прадэманстраваць узровень падрыхтоўкі будучых кадраў.

Імяныя аўдыторыі навукоўцаў-матэматыкаў адкрыліся ў БДУ

Чатыром аўдыторыям механіка-матэматычнага факультэта прысвоены імёны вядучых прафесараў ВНУ. Імем Фёдара Гахава названа аўдыторыя № 419. Доктар фізіка-матэматычных навук, прафесар Гахаў быў дэканам з 1961 па 1963 год матэматычнага факультэта БДУ. Ён таксама загадваў кафедрай тэорыі функцый з 1961 па 1973 год. За гады працы ў Беларусі пад кіраўніцтвам Фёдара Гахава паспяхова абаронена 25 кандыдацкіх і 10 доктарскіх дысертацый.

У гонар Пятра Забрэйкі названы кабінет № 308. Працу ў БДУ ён пачаў у 1981 годзе, спачатку на пасадзе прафесара кафедры функцыянальнага аналізу да 1988 года, затым загадчыка кафедры матэматычных метадаў тэорыі кіравання. З 2003 года Пётр Забрэйка стала прафесарам гэтай кафедры. Пад яго непасрэдным кіраўніцтвам

на факультэце адкрыта новая спецыялізацыя «матэматычныя метады ў эканоміцы». Каля 40 вучняў навукоўца абаранілі кандыдацкія дысертацыі, сямёра сталі дактарамі навук.

Памяці Якава Радзіна адкрыта аўдыторыя

№ 408. Выпускнік матэматычнага факультэта БДУ (1969 года), які прысвяціў сябе працы ў родным універсітэце. У 1975 годзе Якаў Радзіна ўзначаліў кафедру функцыянальнага аналізу і кіраваў ёю на працягу 41 года. Пад яго кіраўніцтвам абаронены 15 кан-

дыдацкіх дысертацый.

Кабінет № 416 у галоўным корпусе БДУ ўвекавечыць памяць пра Васіля Вядзернікава, доктара фізіка-матэматычных навук, прафесара, які кіраваў у 1969–1984 гады кафедрай геаметрыі механіка-матэматычнага факультэта БДУ.

У 1969 годзе прафесар Вядзернікаў пачаў працу ў вядучай ВНУ. Ён арганізаваў незабыўную атмасферу на сваіх шматлікіх семінарах, дзе вучыліся сучаснай навуцы студэнты, аспіранты і дасведчаныя дацэнты. Прызнаннем заслуг беларускай геаметрычнай школы стала правядзенне ў Мінску ў 1979 годзе VII Усеаюзнай геаметрычнай канферэнцыі з удзелам вядомых спецыялістаў з Балгарыі, Германіі, Румыніі і Польшчы.

Аўдыторыі стануць данінай памяці выбітных навукоўцаў. Тут захаваюць іх матэматычную спадчыну і працягнуць справу, якой таленавітыя матэматыкі прысвяцілі ўсё жыццё.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

Пад шолах бальных сукенак

Яркія сафіты, грацыёзныя рэверансы і радасныя ўсмешкі – такім запомніўся студэнцкі баль БДУ, што адбыўся 18 мая ў Палацы прафсаюзаў. Арганізатары здолелі ажыццявіць ідэю ўзнаўлення ўніверсітэцкіх бальных традыцый і падарылі студэнтам сапраўды незабыўныя эмоцыі.

У той вечар у танцы кружыліся 40 пар студэнтаў, якія найбольш актыўна правялі сябе ў навуковай, культурнай і грамадскай дзейнасці ўніверсітэта. Згодна з дрэс-кодам хлопцы былі ў эlegantных смокінгах, а дзяўчаты – у сукенках пастэльных колераў.

Пачаўся баль з танцавальнай пастаноўкі ўзорнага тэатра танца «Фрэскі» цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Кантакт». Той пяшчотны і натхнёны настрой лунаў сярод прысутных да самага фінальнага моманту бально.

Прарэктар па выхаваўчай рабоце і сацыяльных пытаннях Іван ЯНУШЭВІЧ падчас прывітальных словаў адзначыў, што студэнцкі баль – гэта цудоўная традыцыя і ўсе прысутныя студэнты таксама цудоўныя і прыгожыя. Ён параіў маладым людзям не баяцца, бо зараз самы ўдалы час для каштоўных прызнанняў сваім партнёрам. Начальнік упраўлення па справах культуры Уладзімір МАКАРЭВІЧ гарача падзякаваў усім удзельнікам і арганізатарам за цудоўны вечар.

Гасцей на мерапрыемстве чакала сапраўднае танцавальнае шоу, якое складалася з выступленняў чатырох каманд па 9–11 пар у кожным. Першая пастаноўка пад кіраўніцтвам асістэнта балетмайстра Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі Дзмітрыя ПЯТРОВІЧА дэманстравала лёгкасць і грацыю вальса. Другая каманда запаліла залу гарачым аргентынскім танга, якое паставіла куратар Творчага саюза БДУ, кіраўнік танцавальнага калектыву Feels Ганна МАНУКЯН. Трэцяя пастаноўка скарыла сваёй энергічнасцю. Дынамічную румбу паставіла экс-старшыня творчага саюза Інстытута бізнесу кандыдат у майстры спорту па спартыўна-бальных танцах Дзіяна ПРАКОПЧАНКА.

Заклучным выступам таксама быў вальс, пастаўлены студэнткай філалагічнага факультэта, экс-кіраўніком харэаграфічнага напрамку Творчага саюза БДУ Кацярынай ЖУК.

Для таго каб годна адрадыць

бальныя традыцыі ўніверсітэта, удзельнікі на працягу двух месяцаў хадзілі на заняткі па танцах і ўзмоцнена рэпэціравалі. Як высветлілася, многія студэнты трэніраваліся і самастойна.

– Мы займаліся 2 разы на тыдзень у галоўным корпусе БДУ. Рэпетыцыі былі доўгія, па 2–2,5 гадзіны. Хаця для мяне яны праляталі як пяць хвілін. Акрамя асноўнай рэпетыцыі, я часта спускалася ў залу свайго інтэрната і рэпэціравала адна. Адточвала рухі, старалася прыдумаць прыгожы выхад для нашай пары. Але ўсё гэта было таго варта, бо я пазнаёмілася з цудоўнымі людзьмі і выдатна правяла час. Буду сумаваць па гэтай атмасферы, гэтых вечарах у галоўным корпусе. І ў наступным годзе я зраблю ўсё, каб зноў апынуцца на балі, – падзялілася сваімі ўражаннямі студэнтка біяфака Карына РЫКАВА.

Трэнерам было не лягчэй, таму што ў студэнтаў быў абсалютна розны досвед і ўзровень у танцах. Перад лідарамі каманд стаяла няпростая задача – згуртаваць студэнтаў і вывесці іх усіх на адзін узровень, стварыць такі малюнак, каб усе танцоры выглядалі эфектна. І па задаволеных тварах трэнераў было відаць, што ўсё атрымалася выдатна. У нумарах былі складаныя элементы, падтрымкі выклікалі захапленне.

– Гэта быў асаблівы баль. Бо сярод танцаў быў не толькі класічны, усімі чаканы вальс, але і танга, і рум-

ба. Атрымалася вельмі разнастайна і яркава, – падзялілася ўражаннямі трэнер чацвёртай каманды Кацярына Жук.

Падрыхтоўка да бально зблізіла ўдзельнікаў: яны неяк пасяброўску паводзілі сябе, пасля выступаў шчыра дзякавалі харэографам кветкамі і маленькімі падарункамі.

Галоўнай падзеяй вечара быў выбар Караля і Каралевы бально. На гэтыя ганаровыя званні прэтэндавалі пяць пар, якіх у працэсе рэпетыцый вылучылі самі студэнты: Лізавета Грыбоўская і Радзівон Грыневіч, Юліяна Вербінец і Арцём Мацкевіч, Кацярына Дзмітрыева і Генадзь Барадун, Маргарыта Глінская і Максім Юспа, і Данііл Аніська. Намінанты на працягу ўсяго вечара зачароўвалі прысутных сваёй харызмай, танцамі і дэфіле.

Каму дастануцца кароны бально, вырашала галасаванне глядачоў і астатніх удзельнікаў бально. Прагаласаваць за намінантаў можна было з дапамогай білетаў, якія атрымаў кожны прысутны ў пачатку вечара.

Танцавальныя выступленні каманд чаргаваліся з жывымі выступленнямі спевакоў ужо даволі знака-

мітых ва ўніверсітэце: пераможца Фестывалю эстрады БДУ – 2019 Улада ТРОШКА, лаўрэат рэспубліканскіх і міжнародных конкурсаў, паўфіна-

ліст тэлепраекта «Голас. Дзеці» Мікіта УЛАСЕНКА, удзельніца праекта «Голас. Дзеці – 3», прадстаўніца Беларусі на «Дзіцячым Еўрабачанні – 2017» і вядучая нацыянальнага адбору на «Дзіцячым Еўрабачанні» Хелена МЕРААІ і іншыя. Удзельнікам і гасцям удалося патанчыць на музычных паўзах і развучыць новыя рухі на невялікім майстар-класе ад студэнткі ФМА Лізаветы КРАСКОЎСКОЙ. Апрача таго можна было паўдзельнічаць у розыгрышы прызоў ад творчага саюза.

Вечар падабраўся да кульмінацыі. Нарэшце ўсе галасы былі сабраныя, падлічаныя і абвешчаныя. Каралём і Каралевай Студэнцкага бально БДУ абралі самую романтичную пару вечара – магістранта ФМА Генадзь Барадун і студэнтку трэцяга курса філфака Кацярыну Дзмітрыеву.

Пасля цёплых віншаванняў, узнагароджання падарункамі ад спонсараў і фотасесіі «каралеўская» пара падзялілася сваімі ўражаннямі.

– Калі ты ўсе два месяцы чакаеш гэтага моманту, рыхтуешся кожны дзень, то ўжо амаль не сумняваешся ў сваёй пераможцы, – адзначае Кацярына. – І калі ўсё адбываецца, ты атрымліваеш проста велізарную асалоду ад гэтага моманту. Цяпер нарэшце можна расслабіцца і проста атрымліваць задавальненне разам з партнёрам. Нам даводзілася займацца шмат часу, нават пасля рэпетыцый. Бо мой партнёр не заўсёды мог зрабіць нейкі, здавалася б, просты танцавальны элемент, напрыклад, восьмерку. А заўтра на вучобу, на працу. Гэта сапраўды забірала сілы і час.

– Усе пары былі годныя, – дадае Генадзь. – Мы з усімі вельмі пасябравалі. Не было напружання ці жорсткай канкурэнцыі. Зараз эмоцыі ад урачыстага імгнення пераўтвараюць былыя складанасці ў прыемныя ўспаміны, якія яшчэ надоўга застануцца з намі.

На выпадковае пытанне, ці плануе Кароль з Каралевай бально далей звязваць сваё жыццё з танцамі, Генадзь з усмешкай адказаў:

– Спадзяюся, на вяселлі стануем нешта прыгожае.

На такой романтичнай ночы і скончым рэпартаж са Студэнцкага бально БДУ.

Ганна КАЗАКОВА

